

Fort en Kering

Prachtig op tijd vertrekke me op zaeterdag 29 september met de bus van 't Bonkelaerplaaïn. We gaon mè vijftig mense van de Historische Verêëning naer Hoek van Holland. 't Lijkt aaltijd weer net een schoolraaisie. Heerlijk om mekaor weer is te zien en lekker bij te praote. We hoeve nie zô ver vandaeg, we blijve in Zuid-Holland. In 't lanschap daer vlakbij de Nieuwe Waoterweg vaalle drie enorm grôôte haaleve bolle, begroeid mè gras, gelijk op. Zou dat van 't fort weze? Jawel, hoor! De mêestes zijn d'r nog nooit van d'r leve gewist en hebbe d'r zellefs nò nooit van gehoord. Wat een spul! Wà fijn, om mè mekaor nieuwe ondekkinge te doen, mor eerst gao me aan de koffie. Aalles is keurig geregeld en ons baksie met een taortie staot al klaor. 't Is net ovve me in een grôôte kelder zitte met een geboge, betonne pefon. Zou 't daerdeur komme dat 't gekaokel klinkt asof we met aal onze 600 leeje aan de koffie zitte?

Kaomers, gange en trappies

Dan in drie groepe, onder laaiding van een gids, 't fort in. Sjongejonge, hoe is 't mogelijk! Wat een gange; in tetaol wel dik drie kilometer gange as ie de lengte van aalle gangchies van aalle verdiepinge meerekent. De gids vertelt, à 'k 't goed onthouwe het, dat 'r 107 kaomers zijn. En die drie grôôte balle die me buite al zagge, blijke binne van drie grôôte koepels te weze. Wat te denke van 't buitengewoon vernuftige systeem van regenwaoteropvang deur veule waotergange en in onderaerdse bekkens? 't Fort is oorspronkelijk aan 't end van de 19^e êêuw gebouwd as pantserfort om de haoves van Rotterdam en de monding van de Nieuwe Waoterweg te kanne beschaareme tege aanvalle vanuit zêê. Vroeger wier 't 'Fort aan den Hoek van Holland' bemant deur 9 officiere, 26 onderofficiere en 246 manschappe. Anderande dioraomao's geve een goed beeld van die vroegere leef- en waarekomstandigheeje. Oh, oh, hoe hebbe ze daer gebivekkeerd met allêen mor kaersies en olielampies. Trouwes, d'n olie en de kruitluchte zijn nog goed te ruike, of zal dat suggestie weze? Wat een bouwwaarek! Je kijk echt je ôôge uit. En aaltijd, aaltijd weer vraeg ie je aaige af hoe 't mogelijk was dà ze zôôiets, in die tijd, zonder elektrische gerêêdschappe hebbe kanne maoke. Prachtige, levensechte, kunstzinnig naegemaakte poppe stelle de goedlijkende ministers voor tijdes de leste kabinetsvergaodering die daer gehouwe wier, vóór vertrek naer Londe in maai 1940. Tot ver in de twêêde helft van de 20ste êêuw is 't fort bemant gewist. Nou is 't Nederlans Kustverdedigingsmuseum d'r gevestigd; d'r is aareg veul te zien en de Stichting is een 100% vrijwilligersorgaonisaosie. Geweldig! Geweldig! We kanne nie anders zegge!

Torpedoloods

De loods, waer me de lunch gebruike, is al een bezienswaerdighaaid op zich. Wat een enorme ruimte. Wà fijn dà ze dat zô gelaete hebbe en nie hebbe opgekallefaoterd. Gewoon nog de stêêne mure en raauwe, planke vloer. Trouwes, de ronde serre waer wij mè z'n aalle zitte, is duidelijk aangebouwd, mor dat het ok weer een voordêel: we hebbe een prachtig uitzicht op de haove met de loods- en reddingsbôôte en in de verte zie me de enorme containerzêêschepe voorbij schuive over de Nieuwe Waoterweg. Met een ploegchie ete, is wel zôô gezellig, hee. Je hoor van andermans ervaeringe in 't Fort, je leer weer is anderes kenne die daervoor amper gesproke het en de tijd vlieg om. Je eet mêêstal wél meer, en messchie ok wel lekkerder, dan thuis, mor dat mag ok wel is, hoor. Je ben teslotte mè z'n aalle uit. Leuk, hee, en goed, dat resterant 'De Torpedoloods'!

Percies op de goejen dag!

Dan, óp naer de Maeslantkering en 't Keringhuis. De mêêstes zijn d'r nò nooit gewist en wete hêêmel nie wat 'r te zien zal weze. Och, och, wat een vernuft! Dà 's ok echt weer iets om ie ôôge bij uit te kijke. Wat een knappe koppe die zôôiets uit kanne doktere. Die Maoslantkering is faailijk 't sluitstuk van de Deltaowaareke en mot een flink dêêl van Zuid-Holland, de Europoort en zô'n miljoen mense, beschaareme tege 't zêêwaoter. Die kering bestaot uit twêê kollesaole staole aareme die de Nieuwe Waoterweg opgedraaid kenne worde bij draaigend hôôg waoter vanuit de zêê. As tie aareme mekaor bekant raoke, laete ze 't hêêle spul, volgelôôpe mè waoter, naer beneejene zakke. Aallebaai de aareme zijn zô grôôt as de Eiffeltoren van Perijs, mor dan plat gelege en ze wege twêêmaol zô zwaer. Êêns per jaer wordt 't hêêle spul gecontroleerd en wordt 'r proef gedraaid. En wà denk ie? Jawel hoor, we zijn d'r percies op de goejen dag! Vaailig vanachter 't glas van 't Keringhuis mè z'n geweldige voorlichting, óf buite op 't terraain, óf vanaf 'n speesjaol aangelege hôôgen baareg, is 't een buitengewoon indrukwekkend schouwspel. In een haalef uurtie zie je 't hêêle spul langsaom dicht gaon en wordt êên van de belangrijkste waoterwege ter wereld afgeslote. Wat een voorrecht om d'r bij te magge weze; wat een heerlijken dag! As u zellef een computer met internet het, ken u 't aamel is opzoeke bij www.forthvh.nl en bij www.keringhuis.nl. Mor voordat u dat doet, kijk u netuurlijk eerst eefies naer 't verslag én de fotorippertaozie op onze aaiige site www.historie-sliedrecht.nl. Doen hoor, 't is écht de moeite waerd! Tot de kijk mor weer, hee!

Korsjonnao

P.S. Op onze website www.historie-sliedrecht.nl is ok veul aander verêênigingsnieuws te vinge. D'n aaldernieuwste stambôôm is die van de familie Van Andel! Kijk ok is bij de Slierechse fotokwis "Ken je Durrep"...